

journal homepage:

<https://www.supportscience.uz/index.php/ojss>

MOTIVATION IS ONE OF THE MOST IMPORTANT FUNCTIONS OF MANAGEMENT

Kumriniso Yu. Panoeva

Deputy Dean for Academic Affairs

BukhGMI

Bukhara, Uzbekistan

ABOUT ARTICLE

Key words: management system in Uzbekistan, healthcare management, management of a medical organization.

Received: 19.09.22

Accepted: 21.09.22

Published: 23.09.22

Abstract: This article is devoted to the problems of management in healthcare. It considers the factors of the internal environment that affect the effective management of a medical organization

MOTIVATSIYA - BOSHQARUVNING ENG MUHIM FUNKSIYALARIDAN BIRI

Kumriniso Yu. Panoeva

o'quv ishlari bo'yicha dekan o'rinnbosari

BuxGMI

Buxoro, O'zbekiston

МАҚОЛА HAQIDA

Kalit so'zlar: O'zbekistonda boshqaruv tizimi, sog'liqni saqlashni boshqarish, tibbiyot tashkilotini boshqarish.

Annotatsiya: Ushbu maqola sog'liqni saqlashda menejment muammolariga bag'ishlangan. U tibbiy tashkilotni samarali boshqarishga ta'sir qiluvchi ichki muhit omillarini ko'rib chiqadi

МОТИВАЦИЯ - ОДНА ИЗ ВАЖНЕЙШИХ ФУНКЦИЙ МЕНЕДЖМЕНТА

Кумринисо Ю. Паноева

Заместитель декана по учебной работе

БухГМИ

Бухара, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: система менеджмента в Узбекистане, менеджмент здравоохранения, управление здравоохранением, управление здравоохранением. В ней рассмотрены

медицинской организацией.

факторы внутренней среды, оказывающие влияние на эффективное управление медицинской организацией

KIRISH

Motivatsiya - bu shaxsni (xodim, ijrochi) yoki bir guruh odamlarni tashkilotlarning maqsadlariga erishishga qaratilgan rag'batlantirish jarayoni. Hozirgi vaqtida sog'liqni saqlash tizimini isloh qilishning muhim yo'nalişlaridan biri yangi boshqaruv tizimini shakllantirishdir. So'nggi yillarda leksikada va kasbiy faoliyatda menejment atamasi - zamonaviy ishlab chiqarishning yuqori samaradorligi va resurslardan optimal foydalanishga erishish uchun uni oqilona boshqarish degan manoni anglatadi.

Sog'liqni saqlashda menejment - bu sog'liqni saqlash organlari va muassasalari tomonidan moliyaviy, mehnat va moddiy resurslarni boshqarish, tartibga solish va nazorat qilish haqidagi fan.

ASOSIY QISM

"Motivatsiya" atamasi fransuzcha "motiv" - qo'zg'atuvchi sabab va lotincha "moveo" - harakat qilish so'zlaridan kelib chiqqan.

Motivatsiya - bu tashkilot maqsadlariga erishish uchun xodimlarning samarali faoliyati uchun motivatsiya.

Motivatsion funktsiyani bajarishning maqsadi xodimlarni tashkilot maqsadlariga erishishga undashdir. Motivatsiya maqsadiga erishishning asosiy usuli - bu xodimlarni rag'batlantirishni amalga oshirishdir. Biroq, alohida xodimlarning xususiyatlarini, ularning motivatsiyaga moyilligini hisobga olish kerak. Nemis psixologi P.Vaylerning fikricha, xodimlarning 27% motivatsiyaga tobe emas.

Motivatsiya nazariyasida ehtiyoj odatda qondirilishi kerak bo'lgan narsaga bo'lgan ehtiyoj sifatida qaraladi. Motiv - bu shaxsning xatti-harakati va harakatlarining ichki motividir. Mukofot - bu inson o'zi uchun qadrli deb biladigan hamma narsa.

Motivatsiya faoliyatiga quyidagilar kiradi:

- xodimlarning xatti-harakatlari asosida ularning faoliyati motivlarini o'rganish;
- butun tashkilot, uning tarkibiy bo'linmalari va xodimlarini rag'batlantirishning izchil tizimini yaratish;
- rag'batlantirishni amalga oshirish uchun shart-sharoitlarni shakllantirish.

Ushbu chora-tadbirlar rag'batlantirish vositalarini - rag'batlantirishni rag'batlantiruvchi sabablarga - motivlarga aylantirishni ta'minlashi, shuningdek intensiv, samarali va ijodiy mehnatga qaratilgan xatti-harakatlar turini shakllantirishi kerak.

Rag'batlantirish - lotincha "stimul" - rag'batlantiruvchi kuch, rag'batlantiruvchi vosita degan manoni bildiradi. Funktsiyani bajarishda har qanday rahbarning vazifasi rag'batlantirishni xodimlarning faoliyati uchun rag'batlantirishga (motivlarga) aylantiradigan rag'batlantirish tizimini yaratishdir. Shuning uchun har bir menejer turli darajadagi rag'batlantirish arsenaliga ega bo'lishi (ya'ni bilishi va mohirlik bilan qo'llashi) kerak - xodimlarning samarali mehnatini ta'minlaydigan rag'batlantirish, turli odamlarning turli darajada rag'batlantirilishini hisobga olgan holda.

Motivatsiya nazariyalari psixologik tadqiqot natijalariga asoslanadi va ikki toifaga bo'linadi: mazmun va jarayon. Motivatsiyaning mazmunli nazariyalari insonni ma'lum bir vaziyatda boshqacha harakat qilishga majbur qiluvchi ichki motivlarni (ehtiyojlarni) aniqlash bilan bog'liq bo'lib, ular orasida ustuvorlikni ko'rsatib, inson ehtiyojlarning tuzilishini belgilaydi. Motivatsiyaning jarayon nazariyalari inson xulq-atvori va mehnat unumдорligiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil qiladi. Bu nazariyalar inson ehtiyojlari va ularning mehnat motivatsiyasiga ta'sirini tahlil qilishga qaratilgan.

XULOSA

Shunday qilib, motivatsiyaning mazmuniy nazariyalari odamlarni harakatga undaydigan ehtiyojlarni belgilaydi. Jarayon nazariyalari ehtiyojlarning mavjudligini inkor etmaydi, balki odamlarning xulq-atvori nafaqat ular tomonidan, balki sarflangan sa'y-harakatlarning qiymatini sub'ektiv baholash va mukofotlar bilan ham belgilanishini ko'rsatadi.

Turli xil to'liqlik darajasiga ega bo'lgan turli nazariyalar motivatsiya muammosini tavsiflaydi, uning turli tomonlarini ta'kidlaydi. Xulosa shuki, har bir insonning o'z ehtiyojlari, o'z motivlari bo'ladi, bir xil va undan ham ko'proq turli xil rag'batlarga turlicha munosabatda bo'ladi, bu turli omillarga bog'liq va nihoyat, o'z ehtiyojlarini qondirish uchun o'z xatti-harakatlarini mustaqil ravishda quradi. Motivatsiya nazariyalarining ahamiyati shundan iboratki, ular amaliy muammolarni hal qilishda yondashuvlarni topishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Akhmedova Z. A. Socio-Philosophical Views Of Ahmad Donish And His Role In The Formation Of National Ideology //Journal of Positive School Psychology. – 2022. – T. 6. – №. 8. – C. 2858-2865.
2. Choriyeva M. A. HISTORY OF CREATION" SHAH-NAME" FIRDOUSI //CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PHILOLOGICAL SCIENCES (2767-3758). – 2021. – T. 2. – №. 12. – C. 45-48.

3. Choriyeva M. A. EPICS OF THE SHOHNOMA. DESCRIPTION AND ANALYSIS OF FIRDAVSI'S POEM "SHOHNOMA" //Oriental Journal of Philology. – 2021. – T. 1. – №. 2. – C. 1-8.
4. Baxranova Z. S. GENERAL LAWS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: PRINCIPLES, METHODS AND MODELS OF MANAGEMENT //International Scientific and Current Research Conferences. – 2022. – C. 67-70.
5. Gadoeva L. E. PHYSICAL LABOR IS THE BASIS OF A HEALTHY LIFESTYLE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION //American Journal Of Social Sciences And Humanity Research. – 2022. – T. 2. – №. 07. – C. 22-27.
6. Baxranova Z. S. CORPORATE CULTURE IN THE PROFESSIONAL TRAINING, PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND RETRAINING OF TEACHERS //Oriental Journal of Education. – 2022. – C. 97-104.
7. Gadoeva L. E. Ethnomedical Culture And Healthy Lifestyles: A Dialectical Relationship In Genesis //Journal of Positive School Psychology. – 2022. – T. 6. – №. 8. – C. 2875-2884.